

Med fluestang i Grønland

FODSPOR I SJÆLEN

I Grønland er ørrederne store og mangfoldige. Men landskabet og oplevelserne er stadig det største. Her fortæller Henrik Haupt om sit første møde med den grønlandske natur, fisk og befolkning. Og det er ikke lige noget, han glemmer foreløbig.

Tekst: Henrik Haupt

Fotos: Henrik Haupt, Claes Amundsen, Jonas Høholt og Niclas Ahlberg.

Det iskolde grønlandske fjordvand fylder hans gummistøvler, mens han med det tykke reb over skulderen trækker os igennem det lave vand på vej ind mod elvens munding. Han hedder Bo og er skipper på båden, der har sejlet os herud. Han er stor, bredskuldret og stærk som en okse.

Vi sidder i en lille gummibåd med 4 hk på hækken og har yderligere en gummibåd på slæb. Bådene er tæt pakket med forventningsfulde lystfiskere, imellem mængder af proviant og bagage. Desværre er vi lidt sent på den, så tidevandet er faldet. Der er nu ikke længere vand nok til at motoren kan køre. Uden tøven hopper Bo i vandet og trækker nu begge både igennem det lave vand. Jeg er nok ikke den eneste, som i dette øjeblik sidder og tænker over, hvor iskolde og følelsesløse hans fødder må være.

Til sidst kan bådene ikke trækkes længere, og der er stadig ti meter til land. Men Bo tager bare, én efter én, os granvoksne mandfolk på ryggen og bærer os i land. Her venter der os en ATV - all-terrain vehicle - med anhænger, der fragter vores bagage og proviant længere op ad elven, hvor camp'en ligger.

”Jeg føler mig lige pludselig uendelig lille, og i det store verdensbillede - uendelig ubetydelig“

Bag os, ude i fjorden, ligger vores skib for anker på fire meter vand. Vi er fløjet fra København over Kangerlussuaq, Sønder Strømfjord, til Sisimiut, Holsteinsborg. I Sisimiut har vi overnattet på hotel, inden vi er sejlet igennem den grønlandske skærgård. Nu er holdet på ti forventningsfulde lystfiskere ved at blive sat af langt fra nærmeste civilisation.

Jeg er imponeret over, hvor langt der er, og hvor nemt det egentligt er at komme frem. En helikopter ville uden tvivl klare rejsen hurtigere. Jeg

Artiklens forfatter med fjeldørred der har skiftet farve, og stråler i sin flotte orange gydedragt.

Skibet venter for anker i fjorden, mens holdet fortsætter mod camp'en i gummibåd.

foretrækker dog oplevelsen til vands igennem den grønlandske skærgård.

Bag skumfluen brydes vandoverfladen, og langsomt åbner der sig en mund fra en fjeldørred i størrelse rigtig stor. Imens adrenalinen drøner ud i kroppen, følger det åbne gab nærmest i slowmotion efter min flue, og med overkæben over vandet ser jeg direkte ned i svælget på den store fjeldørred. Det føles som en evighed, mens det åbne gab bliver ved med at følge helt tæt efter fluen. Endelig accelererer den de sidste centimeter op og klapper kæberne resolut om min flue, så fluestangen få sekunder senere krummer sig faretruende sammen.

Jeg har kastet gentagne gange til de fem fisk, som står i det lave vand langs den modsatte bred. Hver gang har skumfluen trukket en fin stribe efter sig i overfladen over fiskene. Næsten hver gang har en af fiskene rørt på sig og er fulgt efter fluen. To gange

har en af fjeldørrederne endda vist overkæben over vandoverfladen - blot få centimeter fra min flue. Men hver gang har den trukket sig tilbage.

”Endelig accelererer fisken de sidste centimeter op og klapper kæberne resolut om min flue, så fluestangen få sekunder senere krummer sig faretruende sammen.”

Forløsningen er total, mens jeg løber efter den krogede fjeldørred, der drøner ned ad den lille sideelv, godt hjulpet af den kraftige strøm. Jeg springer nærmest fra sten til sten - rundt i det næste sving. Heldigvis er der ingen træer langs bredden her i den barske grønlandske natur, ellers havde der ikke været nogen chance for at lande den flotte fisk.

Et kig ud over Sisimiut by.

Minuttet senere glider den smukke fjeldørred over rammen på fangstnettet, hvor den hurtigt vejes og måles til 3,0 kilo og 67 centimeter. Jeg tager et hurtigt billede af den smukke sølvblanke fjeldørred, inden den glider tilbage i sit rette element. En fin fisk, og en endnu finere metode at fange den på.

Eqalugsugssuit hedder elven, hvilket betyder de store ørreders elv. Navnet er meget sigende, for i løbet af ugen fanger jeg ca. 150 fjeldørreder, hvoraf ti er over 65 centimeter. Den største er på 72 centimeter og 4,8 kilo, men rigtig mange fisk er i størrelsen 60 centimeter og giver en forrygende fight på fluegrejet i klasse 6. Andre på holdet fanger fisk på op til 78 centimeter, og den flittigste fisker på holdet holder nøje øje med sine fangster og ender på hele 212 fisk i alt på de seks dage. Nogle dage hugger fiskene ukritisk på alt, mens de, når vejret er bedst, i perioder

Artiklens forfatter fighter en af de mange super stærke fjeldørreder.

kan være svære at overliste. Alt andet ville vist også være for nemt...

Vi er midt i august, hvilket er sæsonens sidste uge på denne camp. Derfor er fiskene trukket langt op i systemet og har meget forskelligt udseende. Lige fra helt sølvblanke, over de mere mørke med kæbekrog, til dem med helt orange eller røde farver.

Vi er meget heldige med vejret. Temperaturen ligger på 10-15 grader, og det er tørvejr hele ugen. En enkelt nat er der lige netop en smule frost, hvilket måske er årsagen til, at det er en rigtig luksustur, når vi taler om myg, knot og fluer. Vi har alle store mængder myggeolie og myggenet med, men får kun brug for det i begrænset omfang. Til gengæld går vi meget, da fiskene er nået langt op i systemet. Det er ikke svært terræn at vandre i, men man skal være forberedt at bruge nogle timer om dagen på at gå, hvis man vil lidt rundt i systemet.

Oplevelser i Grønland sætter fodspor i sjælen. Jeg vandrer i en hel time i raskt tempo og følger det smalle dy-

respor langs elven. Jeg krydser elven og finder et nyt spor på den anden side. Jeg går opad og opad, indtil jeg når sideelven et godt stykke oppe ad fjeldsiden.

Nu vender jeg mig om og suger indtrykkene til mig. Jeg står her - midt i det bare ingenting - med min fluestang i hånden og kan næsten ikke rumme den følelse, jeg får. Følelsen af at være på så fantastisk et sted, så langt fra alting og så midt i ingenting. Helt alene, i den mest storslåede, rå og ubarmhjertige natur. Så langt fra civilisationen som aldrig før.

Dalen ligger foran mig, og jeg kan se sideelven, som brusende snor sig ned ad skråningen og langt nede løber ud i hovedelven. Jeg kan se ud over hele dalen, og langt ude i horisonten løber elven ud i fjorden imellem fjeldene. Jeg føler mig lige pludselig uendelig lille, og i det store verdensbillede - uendelig ubetydelig. Sådan her må der have set ud i millioner af år. Det er ikke et sted, hvor mennesket har nogen indflydelse.

Så kommer en ny følelse over mig,

puh ha, nu ikke noget med at vrikke om på en sten og brække anklen, for der er fem kilometer til vores camp, hvor satellittelefonen ligger. Der skal vel nok være nogen fra holdet, som finder mig, hvis uheldet er ude. Men hvornår?

At se moskusokser står selvfølgelig højt på alles ønskeseddel, når vi nu er i Grønland. På et tidspunkt lykkes det faktisk to på holdet at spotte en moskusokse på toppen af en fjeldskråning. Uden tøven bliver der klatret op til fjeldkammen, og øjeblikket efter står en stor moskusokse helt tæt på.

Dagen efter beslutter nogle af os at gå ud til flodmundingen for at hilse på en grønlandsk fangerfamilie, vi passerede, da vi kom. De har slået lejr her og fanger fjeldørreder i net ved munden og ryger dem i rygeovne, de har gravet ud i jorden. Da vi for fire dage siden ankom til elvens munding og så, at fangerfamilien fiskede med net,

Huskelisten

Pas, kreditkort, kontanter, fotoudstyr, sovepose, toiletgrej, solcreme, myggebalsam, myggenet og drikkedunk. Tøj i god kvalitet og mange lag, da vejret kan være meget forskelligt og omskifteligt. Åndbare waders og jakke, da der skal gås en del. Vadestøvler (der er gået til!), og en lille rygsæk til dagture.

Fluestang, gerne 9 fods klasse 6. Og gerne en ekstra med i reserve, da det er stærke fisk i hurtigt strømvand. Faktisk var der fire stænger, som knækkede på vores tur! Fluehjul med 50-100 meter bagline og en flydende WF line, diverse forfang og forfangsmateriale i 0,25-0,30mm, polaroidbriller, krogløser og målebånd.

Et bredt udvalg af fluer, lige fra skumfluer, belastede nymfer til streamere. Gerne i hidsige farver og i bevægelige materialer. Et Magic Head foran fluen er til tider ekstra giftigt.

Ørrederne tørres inden de skal i rygeovnen.

Her bliver fjeldørred rensset og gjort klar til rygning af en lokal grønlandsk fanger.

Turens kok og guide, i færd med at tilberede os et festmåltid. Selvfølgelig med friskfanget fjeldørred.

blev stemningen lidt trykket. Vi blev bekymrede for, hvor stor en del af de optrækkende fjeldørreder der ville ende deres dage i fangernes net. Det skulle senere vise sig, at der absolut ikke var noget at bekymre sig om. Nogle steder i elven stod fiskene så tæt, at vi dårligt kunne tro vores egne øjne.

Den grønlandske fangerfamilie byder med det samme på kaffe, og vi kommer hurtigt i snak. Da vi glade nævner, at vi har set en moskusokse dagen i forvejen, griner fangerne højt. De løfter op i en stor presenning og viser os moskusoksen, men nu pænt udskåret i stykker. Vi havde godt dagen før hørt et skud, men havde ikke lige forbundet det med moskusoksen.

På vejen hjem har vi en mellemlanding i Kangerlussuaq, Søndre Strømfjord, hvor vi har tid til overs. Derfor tager nogle af os på en arrangeret tur, hvor vi bliver kørt rundt og ser

både moskusokser og indlandsisen på afstand. Det er selvfølgelig ok, selvom vi hellere ville have set moskusoksen ved elven.

Grønlændere har en noget anden tilgang til udnyttelsen af naturens ressourcer. Hvor de fleste danskere først og fremmest ville nyde synet af den prægtige moskusokse, tage nogle billeder og få en god oplevelse ud af det, så tænker en grønlander i sådan en situation kun på alle de dejlige moskusbøffer, der kan blive ud af dyret.

”... i løbet af ugen fanger jeg ca. 150 fjeldørreder, hvoraf ti er over 65 centimeter. Den største er på 72 centimeter og 4,8 kilo...”

Vores skipper, Bo, fortæller således, hvordan han og hans bror på en dag har skudt 16 moskusokser på en fjeldside. Det var et rimeligt hårdt

arbejde at bære dem ned ad fjeldsiden. Dyrene blev hver delt i to stykker, som så vejede ca. 100 kilo stykket. Herefter var det så bare op på skuldrene med stykket og ned ad fjeldsiden. Sådan!

Efter vi havde været på den guidede moskusokse-tur, talte vi efterfølgende med turistguidechefen. Han fortalte, at de var lidt på kant med Bo og hans bror, da guidefirmaet synes, at Bo, og specielt hans bror, godt kunne lade bare nogle enkelte moskusokser være tilbage, så de kunne vises frem på de guidede turistture. Så der er åbenbart lidt modstridende interesser.

Vi er dog ikke specielt vegetariske og snyder ikke os selv for at smage moskusoksebøffer. På vejen hjem har vi en overnatning i Sisimiut, Holsteinborg, hvor vi sammen hygger os med en god afslutningsmiddag, og her er der blandt andet moskusoksebøf på menuen. ■